

14 Hier staan enkele betonnen constructies met blauwe deksels.

Wat zijn dat?

- A. waterwinningsplaatsen
- B. officiële atoomschuilkelder van Tienen
- C. munitieopslagplaats
- D. kwekerij bodemdierpjes voor reïntroductie ter bevordering van de biodiversiteit

Volg het pad met de Mene rechts en links een houtkant van meidoorn. Links staat een rij knotwilgen tussen twee akkers.

15 Welk is de voornaamste reden dat alle stammen van die knotwilgenrij in dezelfde richting scheef staan?

- A. overheersende winden
- B. grondverzakking
- C. schuin aangeplant
- D. speciaal ras met schuine stam

Een knotwilg is een biotoop op zichzelf. Door het knotten ontstaat een 'knot' bovenop de stam, een soort 'kom' waarin allerlei planten en dieren kunnen leven. Door waterinsijpeling holt de stam uit. Holle knotwilgen bieden onderdak aan uilen, vleermuizen, bijen en tal van andere soorten.

Je komt op een gebetonneerd pad. Neem hier rechts. Je passeert links een huis en rechts de plaats waar vroeger de 'Oude Molen' van Oorbeek stond. Steek de Sint-Jorisstraat over en volg de Wijgebroekstraat.

16 Naast de beek staat een onderstam van een dikke afgezaagde knotwilg. Deze stam is hol. Hoe komt dat?

- A. waterinsijpeling - B. schimmelinfectie
- C. ouderdom - D. spechten

Wijgebroek (1,5 ha)

Het Wijgebroek is een hooiland in de Menevallei te Oorbeek. Het natuurgebied wordt beheerd door Natuurpunt sedert 2001. Met de uitzonderlijke paddenrusvegetatie op kalkrijke kwel heeft het gebied dezelfde potenties (kalkmoeras, blauwgrasland, dottergrasland) als het Aardgat in Tienen. Het uitgesproken reliëf met graften – waarop doornstruweel van bosrank, sleedoorn en viltroos voorkomt – herbergt zeldzaamheden zoals geelgors, matkop, roodborsttapuit, sleedoornpage en kaasjeskruidkopp. In de nabije omgeving heeft de Hoxemsesteenweg een goed ontwikkelde bermvegetatie met graslathyrus, marjolein, wasplaten, bokkenorchis, beemdkroon, scherpe fijnstraal, goudhaver, vijfdelig kaasjeskruid, slanke sleutelbloem, ruw walstro, biezeknop, heelblad. Kortom, een bijzonder natuurrijk gebied!

Zo'n oude verrotte stam levert zelfs dan nog een belangrijke meerwaarde voor de natuur: groeiplaats voor zwammen en schimmels, kiemplaats voor planten, leefwereld voor insecten,...

Met kinderwagen kan je hier eventueel langs de steenweg naar de kerk van Oorbeek gaan, want het veldpad is af en toe moeilijk te berijden. Anders vervolg je de Wijgebroekstraat.

Na de haakse bocht naar rechts wordt de veldweg een private weg. Volg daarom het grazige pad rechtdoor achter de zitbank tussen de bomenrijen. Van aan de zitbank heb je zicht op de beemden van de Menevallei met het Natuurpunt-gebied Wijgebroek en daarachter in de hoogte de Zegelberg.

17 In de vallei staat een toren. Waartoe dient deze?

- A. toeristische uitkijktoren
- B. schietstand voor jacht op reeën
- C. rustplaats van jagers
- D. weerstation

Reeën worden met scherp bejaagd. Een kogel kan zeer ver vliegen en daarom is het te gevaarlijk om horizontaal te schieten. Vanaf de hoogte van een toren zal een verloren kogel steeds in de grond verdwijnen.

Dit in ere herstelde pad loopt even over een akker en wat verder tussen twee afrasteringen. Het pad sluit aan op de veldweg parallel aan de E40. Dit is de Menebeekstraat. Ga hier naar rechts. Het eerste omhaagde perceel is het Wijgebroek, een beheerd Natuurpunt-gebied. Het valt op door de gevarieerde plantengroei.

18 Aan de ingang van het natuurgebied (op het einde van de meidoornhaag) zie je meteen links een boom. Welke boomsoort is dit?

- A. wilg - B. zomereik - C. beuk - D. berk

Om de wandeling af te sluiten ga je langs dezelfde weg terug tot op de asfaltbaan. Ga niet onder de brug maar neem de andere richting. Je komt vanzelf uit op het vertrekpunt aan de kerk.

Proficiat!
Je hebt 7,50 km gewandeld in de mooie Tiense natuur.

Eindvraag (het origineelste antwoord verdient een aparte prijs).

Stel dat een vink zou kunnen kiezen: veertien jaar kooi of een verhevigd leven in het wild dat amper drie jaar duurt; wat zou die vink kiezen? (J. Desmet)

Geef een gemotiveerd antwoord: voeg een apart briefje bij je antwoordstrook of vul je antwoord in op onze website.

Met de steun van stad Tienen en de Milieuadviesraad van Tienen in kader van het Biodiversiteitscharter

Word lid van Natuurpunt

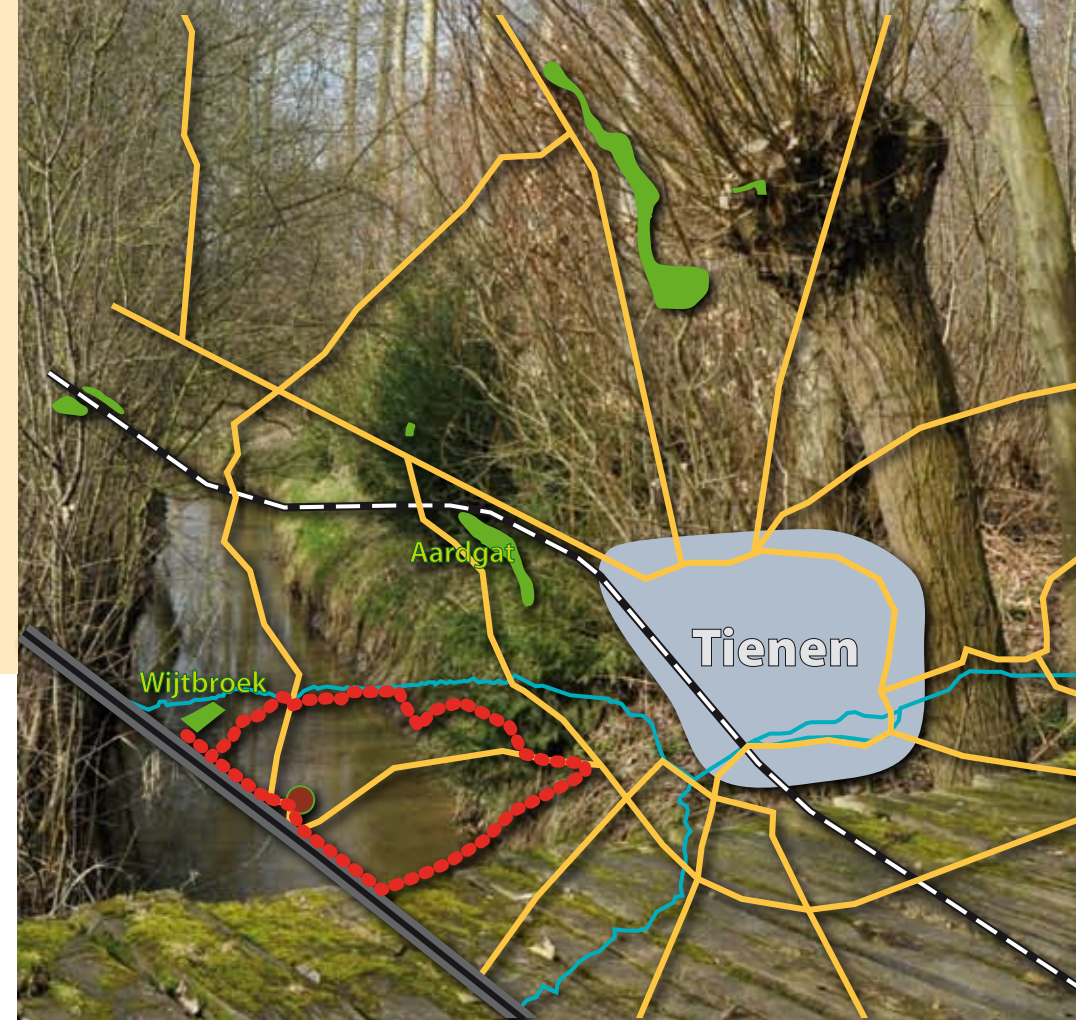
Meer dan 1250 gezinnen in de gemeenten Tienen, Bierbeek, Boutersem, Hoegaarden en Glabbeek zijn lid van **Natuurpunt Velpe-Mene**. Met meer leden kan Velpe-Mene krachtiger opkomen voor het behoud en de versterking van Natuur en Landschap in onze streek. Jouw steun is belangrijk. Schrijf vandaag nog 24 euro over op rekeningnummer 230-0044233-21 van Natuurpunt, met vermelding 'nieuw lid Velpe-Mene'. Je ontvangt dan 4 maal per jaar het tijdschrift **Natuur.blad** en 4 maal per jaar het streektijdschrift **Natuur en Landschap** met de 'Velpe-Mener' als afdelingskatern met informatie over natuur en milieu in je eigen regio.

Meer info vind je op onze website: www.natuurpunt.be/tienen

Tweede Grote Tiense Natuur- en Landschapszoektocht

21 april tot 18 september 2012

Leer de Tiense natuur kennen. Deze zoektocht leidt je doorheen verrassende landschappen van Tienen. Deelnemen is gratis. Prijsuitreiking tijdens de officiële opening van het landschapscentrum te Vissenaken op 23 september 2012.

www.natuurpunt.be/tienen

Voornaam:

Naam:

Straat en huisnummer:

Postnummer en gemeente:

Telefoon/GSM:

E-mail:

Door deel te nemen aan deze zoektocht, ontvang je voortaan de digitale nieuwsbrief van Natuurpunt Tienen. Indien je dit niet wenst, vink dan het vierkantje hieronder aan:
 ik wens de digitale Nieuwsbrief van Natuurpunt Tienen NIET te ontvangen.

Inleiding - spelregels

Om Tienen en haar soms verborgen groene plekjes op een leuke en sportieve manier te ontdekken kan je met vrienden en/of familie deelnemen aan deze wandelzoektocht.

De zoektocht loopt van 21 april 2012 tot en met 18 september 2012. De tocht begint en eindigt aan de kerk van een Tiense deelgemeente met een 'luisterend waterloopje'. De wandeling is 7,5 km lang en duurt ongeveer 3 uur.

Er zijn meerdere prijzen te winnen. Indien er meer winnaars zijn dan het aantal beschikbare prijzen worden deze door een onschuldige kinderhand verloot. De winnaars worden persoonlijk op de hoogte gebracht, de uitslag wordt ook gepubliceerd op onze website. Bij betwistingen zijn de beslissingen van de jury bindend. Door deel te nemen aan deze wedstrijd stem je in met bovenvermelde spelregels. Prijsuitreiking op 23 september 2012 tijdens de officiële opening van het landschapscentrum te Vissenaken.

Je gegevens kunnen door Natuurpunt worden gebruikt voor eigen informatieve doeleinden, zoals onze digitale nieuwsbrief, ze worden in geen geval aan derden doorgegeven.

De inrichter kan in geen geval aansprakelijk gesteld worden voor gebeurlijke ongevallen, wees dus voorzichtig. Het is aangeraden om aangepaste kledij en goed schoeisel te dragen.

Na vraag 16 is het parcours moeilijk toegankelijk met kinderwagen. Vanaf daar is er een verkorte route waardoor de laatste vragen echter niet (ter plaatse) beantwoord kunnen worden.

Houd honden aan de leiband.

Deze folder en het deelnameformulier vind je ook op www.natuurpunt.be/tienen

We wensen iedereen veel wandelgenot en succes!

Start hier...

De zoektocht vindt plaats in en rond de Tiense deelgemeente met een 'luisterend waterloopje'.

Het vertrekpunt van de wandeling is een kerk op 4,5 km van de Grote Markt van Tienen. Er is parking maar best ga je met de fiets!

Vanaf de fietsstalling tegenover de kerk volg je de richtingwijzer naar de stad. Volg de straat tot aan de imposante oude gesloten hoeve, de Vlierbeekhoeve. De inrijpoort is gemarkeerd met twee merkwaardige stenen.

De stenen zijn 'kwartsiet van Rommersom' uit de Formatie van Tienen. Dit is een lagunaire afzetting van ± 55 miljoen jaar oud. De kwabvormige blokken ontstonden door het aaneenkitten van zand (kwartskorrels) met kiezel (kwarts) dat neersloeg uit uitdampend grondwater. Het kwartsgehalte loopt op tot 99% waardoor de stenen zeer hard, taai en weinig poreus zijn. Ze werden gebruikt als kasseien en als bouw materiaal voor grote bouwwerken zoals kerken.

Tegenover de hoeve vind je huis nr. 12.

Onder de dakgoot bevinden zich enkele merkwaardige constructies: 2 bolletjes met in elk een gat en een meter lager een plank. Voor wie zijn deze kunstneden bedoeld?

A. gierzwaluwen - B. huiszwaluwen
C. vleermuizen - D. boerenzwaluwen

Het juiste antwoord is een koestersoort waarvoor de provincie en stad Tienen speciale inspanningen doen om deze dieren meer overlevingskansen te bieden. Wegens gebrek aan modder slagen ze er niet meer in om geschikte nesten te bouwen.

Volg de straat bergop. In het midden van het kruispunt staat de O.L.Vrouw van Troostkapel. Hier stond reeds in 1652 een kapel. Bij de aanleg van de E40 en de bouw van de nieuwe kapel in 1973 werd ondergronds een crypte ontdekt. Deze is momenteel toegankelijk via een trap. Links op de muur onder het dak ligt een merkwaardige 'steen', gevonden bij de aanleg van de E40.

Vervolg je zoektocht langs de steile 'criminele' baan langs de E40. Je verlaat de Menevallei. Helemaal bovenaan scheidt de E40 je van de Geosite 'Goudberg' waar een stuk oerbos werd blootgelegd en tentoongesteld. Tussen de begroeiing is hier en daar het openluchtmuseum zichtbaar.

Het 'versteende woud' is een overblijfsel van een 55 miljoen jaar oud subtropisch bos van moerascipressen, gelegen bij de toenmalige kustlijn. De eerder vermelde 'steen' in de kapel is zo'n stuk versteend hout.

De weg maakt een bocht van 90° naar links en brengt je op de heuvelkam tussen twee Tiense valleien.

Je verliet de Menevallei, welke vallei ligt nu rechts van je?
A. Grote Gete - B. Kleinbeek - C. Mene - D. Kleine Gete

Loop rechtdoor en laat de weg rechts 'links' liggen. Ter hoogte van het oranje 'gaspaaltje' sta je op het hoogste punt van Dievendaal. Op dit plateau kan je waarschijnlijk de veldleeuwerik horen zingen en zelfs bekijken.

Ook de veldleeuwerik is een Tiense koestersoort. Door akkervogelvriendelijke maatregelen, zoals de aanleg van leeuwerikenvlakjes, wil men deze bedreigde akkervogel helpen.

De begroeiing naast de betonweg is hier armzalig. Een wegberm is haast onbestaand. Hoe breed moet een wegberm wettelijk minimaal zijn?

A. 20 cm - B. 50 cm - C. 1 m - D. 2 m

Wegbermen met een natuurlijke gevarieerde begroeiing zijn belangrijk omwille van de erosiewerende eigenschappen. Ze vormen corridors, verbindingen voor dieren en planten in een monotoon cultuurlandschap, huisvesten soorten en bieden beschutting.

Geniet op de hoogste top van het weidse landschap. In het noorden ontwaren we het Hageland, oostelijk hebben we een mooi overzicht op de stad en in het zuiden strekt zich het Haspengouw uit.

Vervolg de weg richting Tienen naar de Driebek en duik in de mooie bochtige holle weg.

Hoe ontstaat een holle weg?

A. uitgegraven ten behoeve van het wegverkeer van weleer
B. het zijn in de oudheid aangelegde bedevaartswegen (zoals hier naar de Marollenkapel in Sint-Catharina-Hauthem)
C. oude rivierbedding die na opdroging als weg gebruikt werd
D. erosie door herhaaldelijk gebruik van de kortste verbinding tussen twee plaatsen

Holle wegen zijn typisch voor landschappen zoals het Haspengouw en vormen een biotoop op zichzelf. Ze zijn de uitgebreide uitvoering van een wegberm. Noord- en zuidkant zijn verschillend door ongelijke temperatuur en vochtigheid. De vier gradiënten van het bos komen er in verkleinde uitvoering voor: de mos-, kruid-, struik- en boomlaag. Elk niveau herbergt zijn typische bewoners.

Op het einde van de holle weg kom je aan de Driebekhoeve. De Driebek is een driehoekig stuk land in de vork van een tweesprong. Regelmatig kom je bordjes van de 'Orbecca'-wandeling tegen. Orbecca is een oude Latijnse schrijfwijze van Oorbeek.

De zuidelijke ring vormt een scherpe overgang tussen de industriële rand van de stad en 'de buiten'.

Steek de Oorbeeksesteenweg over en volg deze naar links tot aan de eerste veldweg rechts. Hier staan drie lindes rond een kruisbeeld 'het Lieven Heerken' dat werd opgericht in 1930 ter vervanging van een oud ijzeren kruis.

Naar waar kijkt Jezus?

A. nergens, zijn ogen zijn gesloten
B. naar Oorbeek
C. naar de holle weg Driebek, waar je daarnet wandelde
D. naar de hemel

Hoeveel (verkeers)borden staan er rond de drie lindes waardoor een mooie foto nauwelijks te maken is?
A. 5 - B. 10 - C. 15 - D. 20

Vanaf de drie lindes volg je het Kasteelveld. Na 100 meter versmalt de baan tot een wandelpad. Hier begint een rij bomen.

Uit welke soort bestaat deze rij?
A. zomereiken - B. essen - C. esdoorns - D. beuken

Sommige stammen staan vol met geelachtige structuren. Wat zijn dat?

A. schimmelinfectie - B. korstmossen
C. tonderzwammen - D. eieren van de schorskever

Op de hoek van het kasteelbos staat een zeer dikke boom, wellicht de dikste eik van Tienen. Blijf op de rand van het bos, want dit is niet toegankelijk.

Schat de omtrek van deze boom op bereikbare hoogte.
A. 2,3 meter - B. 3,2 meter - C. 4,5 meter - D. 6,1 meter

Overal in het bos zie je dood hout met spechtengaten. Luister naar het veelvuldig roffelen van de spechten.

Waarom hakken spechten in hout?

Op deze vraag zijn meerdere antwoorden mogelijk.
A. communicatie - B. voedsel zoeken
C. nest uithakken - D. territorium afbakenen

Waarom krijgen spechten geen hersenschudding?

A. ze hebben amper hersenen
B. ze hebben een 'schokdemper' tussen snavel en schedel
C. ze hebben een dikke schedel die bestand is tegen schokken
D. ze hebben een vaste nekwervelstructuur

Ga verder langs de weg. Voorbij de kasteelpoort zie je een oude hoogstamboomgaard die afgezoomd is met een mooie onderhouden haag.

Uit welke plantensoort bestaat deze haag?

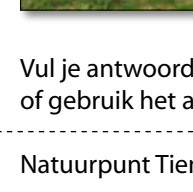
A. meidoorn - B. sleedoorn - C. haagbeuk - D. duindoorn

Tegenover de kasteelpoort neem je de Munkstraat tot aan de beek de Mene. Je kan een kijkje nemen over het bruggetje waar je in een klein bos met veel voorjaarsbloeiers terecht komt.

Op welke hoek van de brug staat de kleinste van de vier paardenkastanjes? Geef het cijfer op de foto.

A. 1 - B. 2 - C. 3 - D. 4

Langs de Mene richting Tienen werd een sleedoornhaag aangeplant om de oever te verstevigen.

Vul je antwoorden in op onze website: www.natuurpunt.be/tienen of gebruik het antwoordstrookje. Stuur dit naar:

Natuurpunt Tienen, Beggaardenstraat 52, 3300 Tienen

1 A B C D

2 A B C D

3 A B C D

4 A B C D

5 A B C D

6 A B C D

7 A B C D

8 A B C D

9 A B C D

10 A B C D

11 A B C D

12 A B C D

13 A B C D

14 A B C D

15 A B C D

16 A B C D

17 A B C D

18 A B C D